

EXCURSIE NAAR HORTUS ALKMAAR, BEEMSTER ARBORETUM EN TUIN 'DIE LANG HUYS'

13 JULI 2013

Op 13 juli organiseerde de Nederlandse Tuinenstichting een zeer geslaagde excursie naar de Hortus Alkmaar, het Beemster Arboretum en de tuin 'Die Lang Huys'.

De Hortus Alkmaar, in 1981 aangelegd als productietuin door een fabrikant van natuurlijke geneesmiddelen (VSM), is uniek door de verscheidenheid aan plantensoorten. De combinatie van productiebedden en verschillende plantengemeenschappen maakt de tuin uitermate boeiend. Bovendien krijg je er een goed beeld van kruidenteelt. De planten groeien in zo natuurlijk mogelijke omstandigheden en worden op biologische wijze geteeld. Er is een moeras, duin flora, heide, rotstuintuin, een mediterrane tuin, Centraal-Europese flora en een Amerikaans bos.

Eind 2011 verloor de tuin zijn functie als leverancier van geneeskrachtige kruiden voor VSM. Een stichting is toen in het leven geroepen die met vrijwilligers de tuin in stand houdt. Vrijwilligers geven ook de rondleidingen in deze verzorgde tuin. De deelnemers aan de excursie van de Nederlandse Tuinenstichting hadden prachtig zonnig zomerweer, ideaal om een geurende kruidentuin van 0,5 ha te bezoeken. De planten hadden bordjes met de namen waar op aangegeven stond tegen welke kwaal het kruid kan worden gebruikt; curieus en leerzaam.

Het Beemster Arboretum is een verzameling bomen en struiken op zware kalkrijke grond. Bijzonder is de wijze waarop dit relatief jonge arboretum – in 1971 vond de eerste aanplant plaats – door eigenaar en initiatiefnemer Hans Völlmar is ontwikkeld. Het is een van de weinige arboreta op kleigrond waardoor te zien is hoe de verschillende soorten en variëteiten zich op deze zware en kalkrijke grond gedragen. Hans Völlmar verzorgde de rondleiding met veel anekdotes en wetenswaardigheden. De NTs-donateurs bezochten slechts een deel van het arboretum waar op 4 hectare 2.200 van de in totaal 5.000 soorten groeiden. De collectie omvat vooral loofhoutsoorten; van de coniferen zijn vooral *Abies* en *Pinus* vertegenwoordigd.

De tuin 'Die Lang Huys' ligt midden in het Beemster polderlandschap aan zo'n typisch lange rechte polderweg. "Eén dag niet in de tuin gewerkt is één dag niet geleefd." Deze uitspraak typeert onze gastvrouw Rita van Eijndhoven, wat duidelijk in de tuin te zien is. De tuin bestaat uit aparte kamers met ieder een andere sfeer. Er wordt grondig gewied, met zorg gesnoeid en veel geëxperimenteerd. Uit alles blijkt Rita's grote liefde voor de tuin en de omringende natuur.

Het was kortom een geslaagde excursie naar de mooie Beemster polder, die in 1999 niet voor niets door de Unesco op de werelderfgoedlijst werd gezet.

De sfeervolle tuin van 'Die Lang Huys'. Fotografie: Ria van Eijndhoven

EXCURSIE OUDENBOSCH

25 MEI 2013

Eind mei organiseerde de Nederlandse Tuinenstichting een excursie naar Boomkwekerij van der Bom in Oudenbosch en Arboretum Oudenbosch.

Tekst en fotografie - Femke Steenberg

In mei bezochten NTs-donateurs Boomkwekerij van der Bom in Oudenbosch. De rondleiding werd gegeven door Jaap van der Bom. Het familiebedrijf is in 1798 opgericht en is gespecialiseerd in straatassortiment. Dit zijn bomen die speciaal gekweekt zijn voor het gebruik in straten. De bomen worden minder breed (vaak zuilvormig) dan de oorspronkelijke variëteit. Boomkwekerij van der Bom heeft onder andere de *Pyrus calleryana* 'Chanticleer' geïntroduceerd. Jaap van der Bom gaf ons een enthousiaste rondleiding en liet ons veel speciale bomen zien zoals *Fraxinus ornus* 'Paus Johannes Paulus II' en *Parrotia persica* 'Vanessa'. Tijdens de rondleiding kregen we ook een demonstratie van het uitsteken van bomen (kale wortels en kluit).

's Middags werden we hartelijk ontvangen in de Botanische Tuin Arboretum Oudenbosch. Deze voormalige kloostertuin is in 1983 geschonken aan de gemeente. In 1986 is de stichting Arboretum Oudenbosch opgericht die volledig draait op enthousiaste vrijwilligers. Het arboretum is o.a. gespecialiseerd in de paardenkastanje (*Aesculus*). In de tuin staan prachtige exemplaren van de rode en Indische paardenkastanje en één met geel blad. Achtereenvolgens wandelden we met onze gids door het Europese, Aziatische en Amerikaanse deel van de tuin en door het Pinetum.

Naast deze drie delen zijn er ook nog gedeelten van de voormalige kloostertuin terug te vinden in de tuin. Zo is in de Paterstuin de padenstructuur van de kloostertuin nog duidelijk te herkennen. Hierin staat ook de grootste *Parrotia persica* van Nederland, geplant omstreeks 1830. Ook de Broedertuin is met zijn Maria- en Heilig Hartbeeld in een cirkel van bruine beuk bewaard gebleven. Daarnaast is er ook nog een kleine begraafplaats. Een grappig detail is dat er in de tuin een grot aanwezig is, die vroeger in de broedertuin is gebouwd als Lourdesgrot. Nu fungeert de grot als klankbord voor muziekgezelschappen.

Na de inspirerende rondleiding kon nog een plant voor in de eigen tuin worden gekocht.

Aansluitend bezochten we de H.H. Agatha en Barbara basiliek.

Arboretum Oudenbosch.

Boeiende uitleg door Jaap van der Bom.

De voormalige kloostertuin, nu arboretum.

